

ชื่อเรื่อง แนวทางปฏิบัติที่ดีเลิศด้านสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างและพฤติกรรมทางเลือกรูปแบบการเดินทางที่สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่โดยรอบระบบขนส่งมวลชนเพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืน กรณีศึกษาเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้วิจัย ดร.ดวงพร กาศาศปี (ประเสริฐสรพรกิจ) นางสาวกานดา สารน้อย และ นางสาวสุพรรณณี ปลัดศรีช่วย

ปีที่วิจัย 2556

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของปัจจัยสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างและพฤติกรรมทางเลือกใช้รูปแบบการเดินทางของผู้อยู่อาศัยโดยรอบสถานีรถไฟฟ้าบีทีเอสและรถไฟฟ้ามหานคร ในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตามแนวทางของ Transit-Oriented Development (TOD) และหาปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการรถไฟฟ้า รวมทั้งเสนอแนะแนวทางปฏิบัติที่ดีเลิศตามแนวทางดังกล่าว การวิจัยสำรวจภาคสนามพื้นที่กายภาพรอบสถานีที่ศึกษาในรัศมีเดินเท้า 500 เมตรและสอบถามกลุ่มตัวอย่างผู้อยู่อาศัยโดยรอบสถานีในรัศมี 1,000 เมตรซึ่งเป็นระยะการเข้าถึงรถไฟฟ้าที่เหมาะสมจำนวน 484 คน ผลการศึกษาจากการประเมินศักยภาพการเข้าถึงพบว่า โดยรอบสถานีขาดการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสมผสาน ขาดความสมดุลของจำนวนแหล่งงานและจุดเชื่อมต่อของกิจกรรม ทั้งนี้ ผลการทดสอบด้วยสถิติไคสแควร์พบว่า ผู้ใช้และผู้ไม่ใช้รถไฟฟ้ามีพฤติกรรมและทัศนคติการเลือกรูปแบบการเดินทางในแนวทาง TOD แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05 ขณะที่ผลทดสอบสมมติฐานที่ 2 ด้วยเทคนิค Binary Logistic Regression พบว่า ภูมิทัศน์ทางเดินเท้าที่ร่มรื่น และรูปแบบการดำเนินชีวิตที่มีกิจกรรมสันทนาการมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้รถไฟฟ้าของกลุ่มตัวอย่างระดับนัยสำคัญ .05 การศึกษาเสนอแนวทางปฏิบัติที่ดีเลิศตามแนวทาง TOD คือ การสร้างความร่วมมือระหว่างทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาพื้นที่รอบสถานีให้มีจุดกิจกรรม การพัฒนาใจกลางเมืองโดยออกแบบการใช้ประโยชน์พื้นที่แบบผสมผสาน และปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเดินเท้า

คำสำคัญ: แนวทางปฏิบัติที่ดีเลิศ สิ่งแวดล้อมสรรค์สร้าง พฤติกรรมทางเลือกรูปแบบการเดินทาง การพัฒนาพื้นที่โดยรอบระบบขนส่งมวลชน